Vegetarisk Tidsskrift

I dette nummer bl. a.:

Hellige koer

Flere og flere huller i tænderne

Råstrup kursted

Svensk Irisksports rigslejr 1957

Kaj Munk: Adselgnavere

Et strålende syn

Fra Gartner-Tidende

Uventet sultekur

Laurbær og oppustede skindposer

Menneskeliv eller skatteindtægter

Masser al husdyr dor - - -

Ingen mad om sondagen

Så bliv vækl

Udg|»«| al Dansk
Vegetarisk Forortl ng

50. årgang
nummer 7-8
jull-Aug- 1957

Ren vegetabilsk margarine

Til underretning for Dansk Vegetarisk Forenings medlemmer skal vi meddele, at Den Sanitære Fodevare fabrik, Baldersgade 14, Kbhvn. N., er den eneste, som har tilladelse til at fremstille margarine, vitaminiseret uden dyriske produkter. Margarinen leveres i pakker & tø kg (portofrit ved aftagelse af mindst 5 pakker pr. gang) og kan foruden fra fabrikken også fås i forskellige forretninger (se annoncerne). Medlemskort (1957) må. forevises. Fra provinsen opgives medlemskortets nr.

Foreningens og formandens adresse er: Havebrugskonsulent H. Mosegaard, Agade 1142, Kbhvn. N., GO 1163u, postkonto 256 56. Mosegaard er tillige kasserer og ansvarhavende redaktor af *Vegetarisk Tidsskrift.*

Foreningens næstformand: repræsentant N. Nielsen, Abakkevej 19, Kbhvn. F., DA 8222y.

Kontingent inkl. abonnement *på Vegetarisk Tidsskrift:* Enkeltmedlemmer kr. 7,00, ægtepar kr. 8,00, medlemmer under 20 &r kr. 3,00. Livsvarmedlemmer kr. 75,00, ægtepar kr. 100,00.

Abonnement på *bladet* kr. 6,00 (udlandet 7,00). Kan bestilles hos postvæsenet eller bladets ekspedition.

Dr. Michael *Larsens Vegetariske Børnehjemsfond's kasserer.* Oluf Egerod, Bellahøj skole, Brønshøj, postkonto 2 82.

Vegetariske kursteder og restauranter i Danmark.

Vegetarisk Spisesalon, Borgporten 23-, Århus.
Horseløkke Kurhjem, Fåborg.
Råkostkurstedet »Humlegården€, Humlebæk. København
Skodsborg Restauranten, St. Kongensgade 36—38, mezz.,
Vegetarisk Køkken, Kongensgade 39, Odense.
Skodsborg Badesanatorium, Skodsborg.
„Eckbohus", Ejerre strand pr. St. Fuglede **(bommer).**
Råstrup Kursted, Christiansminde, Svendborg.

Vegetariske spisesteder i NORGE:

OSLO:
Mensana, Universltetsgt. 20.
Bios, Kronprlnsensgt. 5.

TRONDHEIM:
Linnea Hotella helserestaurant.

Hellige køer

• Berlingske Tidende har bragt følgende indlæg:

Selvfølgelig viser vi vore gæster det bedste, som vi kan præstere, fornemmelig øl og svin.

Dette program er vel naturligt, så længe det drejer sig om folk fra vor egen landbrugsmlnded del af kloden, men når der så kommer en sutsminister fra et land, hvor koen er et helligt dyr, og hvor unødvendige drab af dyr anses for vanærende, så er det dog et stift stykke at slæbe ham

• s : i r = s = Kt t f e x æ

r s a r - CS S e s : r

fordi deres jordbund er karng e fra djJ , ernærtagsmæsig henkes uhensigtsmæssigt — gans synderligt med mælk, og seende ganske umulige køer. som ikke giver synder g som ikke anvendes til veterlnærer og fiskeri-

Det, Indien trænger til. erikk»M penge Uolge æ eksperter, som FAO sender dem i hobet nylig udsendt publikation.

Landbrug har ingen berettig hVQr arealerne er begrænsede i forhold til folketallet, og da slet hvor en trediedel af samtlige dødsfald skyldes hunger, og hvor størsteparten af menneskene er underernærede.

Der er som bekendt i,^m»iwlpr der som landbrug med dyreproduktion kan få ca. SOpct. ar dc oprlndelige næringsværdier til at forsvinde.

Hertil kommer, at confit kraftige opfor- betydende kredse i Menta^s^« krafuge op^_ drlnger til meningsfæller over hele Bombay til efteråret (hvor nationale vegetariske kongres, der hold nd at det uute or alle Nehru har lovet at tale) for at vise er ndl^ og at de derfor ikke uden for Indien, der anser dyredrab for tilbojellghed til behover at abe efter, hvilket den ungdom (dlsse ^Je· disse år - ikke mindst fordi FAO , de bojere kaster hvor vegetarlsme har været en naturi g g dansker, som harrt es l de sidste 3000 år. Desværre er der næppe nog£ ^ til at deltage i kongressen, men un enkelt have, hvor kaj han Havernes Land, ikke I det mindste vIse N· gæstmi c fcllm· kan p n* af kunne overheviso sig om. at der se lu,s underhold ved J"e ceres et Ikke uvæsentligt bidrag til en faml samme families Indsats l fritiden der kan love n,an^ Jcr

Såfremt ban ved selvsyn ^ P* -eget mindre mennesker — og leve godt gonl vi er sA sloU * ^ end der kræves til det ods c a flk 0Jnc ne op tor, at v tX·n m&ske også bidrage til, at \ » galder om at > e njælp tU ^ postgang for sent afmarcheret. når formiDi såkaldt underudviklede lande. n vosrgaard. p

For Dansk **vegetarisk Foren ng.**

Flere og flere huller i tænderne

Der er ingen tvivl om det — de årlige rapporter fra landets skoletandklinikker angående antallet af huller i tænderne viser det tydeligt____og de daglige iagttagelser på klinikker, hvor børns tænder behandles, bekræfter det — vi får flere og flere huller i tænderne. Problemet er størst for småborn, skolebørn og ganske unge menneskers vedkommende. Losningen af problemet er et samfundsspørgsmål, og under de nuværende forhold er losningen dyr for samfundet.

Hvert år foreligger fra alle landets skoletandklinikker opgørelser over tandstatus hos skolebørnene. Fra den største skoletandklinik i landet — Københavns kommunes — kan følgende oplysninger refereres.

Hos førsteklasserne var i 1956 42,5 pet. af seksårs-tænderne angrebet af huller. Seksårs-tænderne er de tænder, børnene får i 6—7 års alderen. Det vil sige, at henimod halvdelen af seksårs-tænderne havde huller allerede umiddelbart efter frembruddet. Til sammenligning tjener, at i 1947 — altså lige efter krigens afslutning — var der kun huller i 16,2 pet. af de frembrudte seksårs-tænder hos forsteklasserne. I 1936 var tallet 34,8 pet. I krigsårenes sukkerfattige og ikke mindst slikfattige tider var antallet af huller i tænderne reduceret i overordentlig høj grad. Stigningen i antallet af huller har været jævn og stærk siden krigens ophor, og tallene overskrider nu langt førkrigsniveauet.

Så slemt står det til med disse forste, nye, store og vigtige kindtænder, at man hos forsteklasserne i Kobenhavns kommune i 1956 har måttet fjerne 521 af dem, til trods for at tænderne som regel kun har været frembrudt et relativt kort tidsrum.

At vi får flere og flere huller i tænderne betyder, at skoletandklinikkerne ikke kan følge med i arbejdet, der bliver ikke tilstrækkelig tid til tilfredsstillende behandling af bornenes tænder, og udgifterne for de kommunale myndigheder til skoletandklinikkernes drift må foroges.

Følgende eksempler fra praksis kan måske mere levende end tal karakterisere situationen. En lille dreng på 2 år og 8 måneder havde fået sine tænder meget tidligt. Han blev bragt til tandlæge dels på grund af smerter, dels fordi forældrene kunne se, at der var noget galt med tænderne^. Ved undersøgelsen viste det sig, at samtlige tænder i overkæben og underkæben på nær to var så odelagte, at de ikke på nogen måde kunne reddes. Drengen fik på dette tidspunkt 18 mælketænder trukket ud og havde derfor kun to tilbage. Af hensyn til blandt andet tygningen må ^ han have kunstige tænder både i over- og i underkæben. **Grunden** til, a n den lille drengs tænder var så odelagte af huller, var, som det næs c altid er tilfældet, at man havde givet ham for meget sukker og nn< lre ting, som odelægger tænderne. Dette eksempel er slet Ikke ualmlnde g • bortset fra at det var på et usædvanlig tidligt tidspunkt. I 3—4 års ft 4L- ren findes mange lignende tilfælde.

En lille pige på ca. 3% Ar havde fået sukker på sin sut, som hun hft\d® brugt 1 et pnr Ar. Moderen Indrømmede ydermere ved undersogeUen. at den kost, bnrnot fik, Indeholdt mange ting, som absolut er skndcHg® t r l

tænderne. På denne lille pige måtte 16 tænder fjernes, og ligesom drengen måtte hun forsynes med kunstige tænder.

I de fleste tilfælde kommer de små patienter til behandling, for ødelæggelsen er kommet så langt. Skaderne skal dog udbedres, og det er et krævende og ligeledes ret tidsrovende arbejde. Der *kan* findes mange huller i tænderne på disse små patienter — noget af det mest alarmerende i den retning var en lille pige, som i 3[1]2 års alderen havde nogle og tredive huller i sine tænder, alle af en sådan karakter, at tænderne kunne bevares. Det blev en krævende behandling såvel for barnet som for moderen og ikke mindst for tandlægen.

Fra tandlægurnes side bliver der gjort meget for **at** bedre den nuværende tilstand. I **det** store og hele er man enige om. **at** flere forhold er skyld i miséren. Forst og fremmest tillægger man det overdrevne or rug **af** kulhydrater en **væsentlig** skyld. **Videnskabeligt** har man sogt at fore **bevis. Vanskeligheden** ved at fremskaffe et velunderbygget bevtaUgg« naturligvis **i,** at det er meget vanskeligt at kontrollere, **at e i** e ende forsøgsgrupper virkelig overholder **de** foreskrvne diæ er og andre f o r h. old som kan infLre p4 resultatet. Et af de bedst kontrollerede forsag og det mest omfattende er svensk.

dt i maintain*

Resultatet af eksperimentet blev blandt andet, at s l y til måltider ikke er så skadeligt for tænderne som sUk nydt m * mest læbrig slik er de måltiderne, samt at bolcher og andre former for k skadelige for tænderne.

naie er for-

Skoletandklinikkernes og småbomstandklini^kem^erao^de ^ - tvivlede over, at deres virke antager kara et os-a storre okonomlske dighederne protesterer mod de stadig højde ra dede står Gfte ret bevillinger til den offentlige bornetandpleje, c ^ ^ kendsgerning, uforstående over for samfundsproblemet og fat at det står slojt til med deres poders tænder.

{QT seJv 0m den ind-

Fra hjemmenes side kan og bor der sættes n dog ^ væsentlig sats. der kan gores, ikke løser problemet, så er den betydning i kampen mod huller i tænderne.

Hvilken indsats kan hjemmene da yde? ^ ^or tænderne mest

Forst og fremmest holde kulhydratforbrugt • sm ålx>rn drejer skadelige former, på et så lavt niveau som fQr su jtker på sutton det sig navnlig om at afholde sig fra °n hy kensaft. Er der tendens Dyp aldrig sutten i sukker, honning, sirup 0 dem me<j lidt vat pA en til belægninger på de smås tændei, s.i re ^ for sent. pincet — og sog for øvrigt tandlægehjæ p. tld5 f0r driv — P rin il 5te-

Giv aldrig børnene kiks og kager a sp sk yid) knffkbrod. rug brød det (dersom det er nødvendigt for husfreden ^ flt v «.«ine torn« eller lignende. Undgå selv og *forby<* i l v l u tlde. I mange til at få puttet alt muligt sødt 1 munden. I pA denne måde fremkaldes og opelskes barnets trang u, nt det må misforstået godhed mod barnet gi^«' n .»brut besvær, megen ubehag og ofte snu 1 tir. ksempler findes

Rosiner indeholder sukker, og man g til '0 dclffgg cL,e ** tænderne. af rosiner har været medvirkende rsa

Giv børnene hybensaft i tilslutning til måltiderne, hybensaft indeholder 80 pet. sukker.

Prov i almindelighed at nedsætte slikforbruget. At forbyde det helt kan ikke lade sig gore, men giv hellere meget slik på een gang end små portioner dagen lang.

Giv aldrig bornene noget at spise efter tandbørstningen om aftenen.

Selv om det er en belastning — så overvåg tandbørstningen, sorg for at den bliver gennemført regelmæssigt og effektivt med en hensigtsmæssig tandbørste og i hvert fald to gange dagligt.

Regelmæssige tilsyn med Deres børns tænder er nødvendige lyt til tandlægernes, ikke mindst skoletandlægernes instruktioner. *Deres* medvirken vil betyde meget i tandlægestandens kamp mod det faktum, at vi får flere og flere huller i tænderne.

(Radioforedrag v/ tandlæge *E. KisJing).*

Tobakkens bekæmpelse

har holdt årsmøde og bl. a. drøftet forslag om at genantage det gamle navn: Bort med Tobakken, hvad vi selvfølgelig giver vor anbefaling en nu en gang.

Som vore læsere vil vide, rejste vi for år og dag siden blæst om det uholdbare i at belægge mindre farlige gifte til brug ved bekæmpelse af skadedyr o. l. med alle mulige klausuler, mens enhver har lov til a om ^ tobak på den allerletfærdigste måde, f. eks. ved at lægge niko l fy cigarstumper fra sig, så mindreårige kan forse sig på dem og (o un(Jer ^ store lidelser. Så sent som i sidste nummer af VT efterlyste vi my ig- hedernes svar på vor henvendelse.

Nu har også ovennævnte forening indsendt et krav gående ^ l ^ i, at tobak skal forsynes med de samme afmærkninger, som ei g<elder for giftstoffer af tilsvarende art.

Ved at kigge i en ældre årgang af VT fandt vi en meddelelse fr gvC, ^ rige gående ud på, at et spædbarn fik nikotinforgiftning, hver ga... diede sin mor! Kan der overhovedet tænkes noget mere modby e 0, ^

Kan vi ikke snart nå dertil, at enhver brug af nikotin som „ny ^ at middel" opfattes som absolut uværdigt for tænkende mennes nne gine det må være lige så absolut utilladeligt ved sit eksempel at væ egne og andres born til denne af læger benævnte reelle last? jjege-

Et stort blad bragte forleden en kon buket af fremtræ ne dromlTiede personligheder denne sag vedrorende. På een undtagelse nær mc ^^ oeJl> de, at de selv fortsatte med at ryge til trods for deres viden om ...nem

Kan de være det bekendt? Nej, det kan de ikke °S vane, leverer de selv det allerbedste bevis på, at de er kommet ind ^ jcfe af som de ikke kan afstå fra igen, selv om deres eksempel ville den allerstørste betydning. ^ og

En af hver ti, der ryger 20 cigaretter om dagen, vil få lunge kræ selv om der opereres aldrig så meget, er helbredelsesehancen kun lille.

Råstrup Kursted

I mangfoldige &r har der l Vegetarisk Tidsskrift været en annonce for Restrup Kursted, men mon bladets læsere er helt klar over at der uden for Svendborg ved det naturskonne Christiansminde Uge ved Svendborglund findes ft helt igennem vegetarisk feriehjem hvor ikke blot folk der trænger til kur og pleje men egs, almindelige ^ g æ s t e M h ^ vis de vil forholde sig roligt i hviletiden kl. 13—15) Kan u u 5 e ferien under bedst tænkelige forhold - og til meget rimelige priser.

Kurstedet er i år blevet udvidet og ldt end 50 gæster. "D r rindende vand o. s. v., og der er nu p tillavet mad. VI var serveres råkost for dem, der foretræ < er c ^ strengere, end at ganske mange ved „råkostbordet", hvor æ mlddagen og havregryn der også var kogte kartofler og en klat sn og cornflakes til morgen og aften. kikkert intet pensionat

Frugt og grønsager dyrkes i egen s ore l ^ jordbær som Rå- i hele Danmark byder sine gæster på så m strup.

4nna Ullerup Haahr leder stadig det hcl £ ^h^vTkrafter til at ligt, så længe hun kan blive ved. Vi håber, at hun endnu ^ fortsætte, for man kan vist sige, at hun ei ue trygt til alle

Vi onsker fortsat fremgang for kurstedet og an e a ^. *Siclam.* vegetarer.

Rødbedebøf

Professor Meulengracht, der nu forlader nf·hipre efter et langt livs sp ^ ^ ved at gå amok. virke, fortæller om en oplevelse, med en s ag forekom rodbedebof! fordi han blev sat på en diæt, hvori dir j det sorgelige Ulf«l de

Her sejrede dog det gode humor i mo sæ Uenterne at hidse *big* fra et vestjysk sanatorium, hvor det y ke slk)<crt var til deres således op over den samme kaninfode, er ^ jmod, og det hele endte eget bedste, at overlægens nerver ikke un med tragedie. *Ammede* og hvor *gor* de raenne-

Hvor er menneskers madvaner dog n sker intolerante!

Spejdere som plantere

I Californien er spejderne begyndt a tneer på ud5tT**** ^ ler meget for me nneskt. territorier. Man har indset, at Rovene«be* ^ ^ frUgibtkTbcd - •* der både rekreation, sikkerhed for natur 0 —ufo*" må gores noget for at udvide akovbevc. derfor har de der

Men det koster mange penge at ^ ^ cr ^ ^ niske myndigheder henvendt sig ti sp c9 |ejrturc. *Og* vil få mest glæde af skovarealerne „,-ogTAm liv og sjæl gået ind for et skovplantnJ g n

Svensk frisksports rigslejr 1957

I Vegetarisk Tidsskrifts augustnummer 1948 skrev jeg en begejstret hyldestartikel om rigslejren i östersund i Jämtland, som jeg havde deltaget i. Det var mit onske at komme med til de kommende stævner, men der var hvert år forhindringer, og forst i år lykkedes det mig, med kone og datter, at komme med i Uskavi 14.—21. juli.

Det blev atter en oplevelse, selv om regnen faldt vel ofte og rigeligt. Et hvilehjem nord for Orebro — på grænsen af Dalarne — ved skov og so og langt fra bebyggelse var lejrens centrum, og ved beundringsværdig organisation var der skaffet de nødvendige udenomsbekvemmeligheder (incl. højttalere og stikkontakter til barbermaskiner) for de 8—900 deltagere i 3—400 telte samt plads til et par hundrede biler. Og selvbetjeningsbutik med mægtig omsætning, selv om der kl. 9 fra særlig bod solgtes mælk og molinagrod (der har afløst kruskaen) og kl. 17 kogte kartofler og en varm ret (vegetarisk).

Hvor var det dejligt at være blandt så mange, mest unge, mennesker, der nød tilværelsen uden tobak og uden alkohol. Man begyndte kl. 8 med et alvorsord fra talerstolen, gymnastik og bad, og dagen igennem gik det slag i slag med sportskonkurrencer og træning, med fodbold- og volleyboldkampe, og om aftenen var der folkedans og lejrbål med sang og underholdning af dygtige amatører. Og der var den „åndelige mangekamp", hvor flere hundrede i tre timer skriftligt besvarede spørgsmål, som danske gymnasiaster ville have svært ved at klare. Der var fortrinlige foredrag. Aldrig har en præst fængslet mig som pastor Widgren ved sit foredrag om „Latter[44]. Så dybt menneskeligt, at tilhorerne skiftevis og græd. Der var diskussioner, f. eks. „De unge mod de ældre", og i hold (inddelt efter teltnumrene) drøftede man frisksportsbevægelsen, dens pigram og dens propaganda og de mange spørgsmål i forbindelse hermed (også om en frisksportpige må bruge „make-up"). De mange holds resumerede bagefter for de samlede deltagere — en virkelig vejledning for frisksportens ledelse.

Vi deltog også i propagandamarchen gennem Orebros mest trafikerede gader til byparken, hvor der holdtes foredrag og gaves opvisning for stor tilskuerskare. For opmarchen serverede en af byens restaurant Waerland-middag for 2—300 gæster.

Frisksporterne „finder hinanden". I Orebro var der kun enkelte 1 lejren, men i Uskavi var der mange ægtepar med børn, og der var rettet legegård og særlig badeplads til dem.

Hvor sørgeligt, at „Dansk frisksport" ikke blev til noget. Vi no endnu fri natur i Danmark, selv om de i Sverige har lettere adgan den.

Strækker dansk ungdoms friluftsinteresse sig i almindelighed ku besøg på „Bakken" og lignende steder? Har den ingen trang til udover at *se* på fodbold, stockcar-løb og lignende?

Hvorledes skal man vække dens interesse for sundere livsvaner.

Tag til næste års rigslejr ved Vattern—ved Grånna — og s svenskerne gor det!

N. Nic

Kaj Munk: Ådselgnavere

Man bebrejder os undertiden, at vi anvender drastiske betegnelser for anderledes tænkende og handlende.

Man vil meget have sig frabedt at blive kaldt rovdyr, fordi man overfalder og nedsvælger dyr af mange forskellige kategorier.

Såfremt rovdyrene havde en organisation, som var i stand til at formulere en protest, ville den ganske sikkert gå ud på, at de under ingen omstændigheder ønskede sammenligning med eller at gå under samme betegnelse som mennesker, for hvem det ikke er naturligt at dræbe for at leve, hvilket det — selvfølgelig — er for rovdyrene.

Det er forresten heller ikke ganske korrekt at slynge ordet rovdyr ud i rummet, da menneskets måde at angribe på og at anvende P^dukterne på er vidt forskellig fra rovdyrenes - når man da Uge ^Uger den jugoslav, der drak det varme griseblod som en „himmelsk

Nej, så er den zoologiske betegnelse ådselæder meie ædsdrik! men i deres sådan et udtryk kan pæne mennesker selvfølgelig ikke age — dog lige med undtagelse af Kaj Munk.

Han beretter et sted om en ældre dame, der hav e e han befattede sig med jagt til trods for, at han ogs ® yarm tak

Munk sendte hende lidt af jagtens resultat og var fra damen, der havde nydt den uden samvittig med at være dode alligevel"; og så bedyrer Munk, at han vi „morder", så længe der findes ådselgna\ere.

Stik piben ind

Referatet af en noget ejendommelig gu munden og begynder at avisen med, at hr. N. N. tager piben Prædike

Denne iscenesættelse skal vel virke fns y som ungdommen jo nu skal tages.

Godt, at prædikanten ikke havde mollesten oin el einpe i havde bijo ikke at spekulere over, hvorvidt han genne indgår i ung- **draget til at gøre tobaksrygning til noget, er** dommens idealer.

Var der **ikke i gamle dage noget** om a g a i d strommen?

Vi sporger blot f. eks. **hr. Bartholdy.**

Brod af benmel!

De svenske forsog med bekæmpelse af cari landbrugseksporten, drikkevandet fluorid, bliver stærkt cent, dr. phil. Alfred Åslander, Sollentuna. er ensidig, lidet virksom og forældet.

Fluoridet forsyner kun tænderne med et of fer, som imidlertid alio findes i benme 1 pet. benmel, ville efter hans mening ca

På **tilbagetog.**

SI

Et strålende syn

har det sikkert været, da ministerpræsidenten i Persien samt alle hans ministre blev stillet op på rad og række for under kontrol at aflevere urin til en prove, der skulle vise, hvorvidt der var narkomaner imellem dem.

At ikke alle hojere embedsmænd var lige sikre i deres sag, fremgik af, at der forinden anvendtes alle mulige tricks for at slippe for kontrollen, og afvænningshjemmene fik stor sogning.

Men alt dette foregik i Persien — ikke i forrige århundrede, men i fjor — og der gås nu kraftigt i rette med enhver form for handel med og anvendelse af opium. Straffene kan synes strenge. På Formosa er det dodsstraf, tredie gang en kineser dommes som narkoman.

Overlæge Georg K. Sttirup skriver, at ude i Persien kan det tænkes, at en far og en mor, som begge arbejder ude, giver den lille derhjemme opium, for at den skal forholde sig rolig. Barnet handicappes herved let ved ikke at kunne være med i legen, og så har man en ny spire til en narkoman.

Og han tilføjer, at mange ældre herhjemme husker, ... man beroligede den lille i vuggen med en snaps, og fattigmandens trøst i den daglige pægl brændevin, der ofte blev til to eller flere.

Længere er vi altså ikke borte fra persiske tilstande, og hvad skal vi mene om dagen i dag?

Er det ganske utænkeligt, at der glider en sjat ol i halsen på de ur° lige n børn, der i forvejen må opholde sig i så tilrøgede rum, at de ikke- a^ undgå at være under påvirkning af den nikotin, som forældre og ^es gende er slaver af?

Det synes endnu at være lovligt — ja, selvfølgeligt at hen æ ge ^ nikotinfyldte cigarstumper således, at småbørn kan tilegne sig {lem t små- omkomme, ligesom udtalt nikotinforgiftning kan blive følgen af, a fået børn samler spildt tobak op fra gulvet. Vi har i al fald ikke CIK n" nlcti. svar fra de forskellige ministerier, til hvem vi har henvendt os a nlng af de sørgelige tildragelser, vi har omtalt her i VT. ^ ^ ^

Tidligere var det i Persien lige så naturligt, at man bod sine £æS nt", opium, som vi her byder på en drink, men nu er det ikke længere ^ og iflg. loven er det forbudt at bruge opium på offentlige steder, sælge eller transportere narkotica. ffcntlig®

Herhjemme har det tidligere været forbudt at ryge tobak på o nt(at steder, og vi vil kunne nå dertil igen, når det ikke længere er " *j ak-d curi tilsvine luften enten ved at ryge eller ved at udsprede den klo der præger den, der drikker alkohol.

Hvornår bilver det vore egne ministres tur?

Vegetartennis

I Sjællands Tonnis Unions turnering (med **68** deltagen 4 4 klubhoid) vandtes old boys lækken (spillere over SOår) af den ældste 1,0 ^ (jon 08-årlgo N. Nlolaon fiu Gentofto (næstformanden I Dansk Vegetal 'jror- entng).

Fra Gartner-Tidende

For nogle hundrede år siden kom kartoflen og tobakken til Europa. I dag kritiserer lægevidenskaben dem begge. Cigaretrygning menes at fremme en dræbende sygdom, kartoffelspisning virker fedende.

Resultatet af lægevidenskabens advarsler er blevet, at salget af cigaretter stiger, mens salget af kartofler falder.

Cigaretter beskattes stærkere end noget andet. De er derfor *dyre.* Kart o Z T l T J e s ikke. og de er billig. Resultat: Folk kober stadig flere cigaretter og færre kartofler.

Hvorfor 7 - Jo. cigaretter averteres og opreklamere* I presso, de. sker ikke med kartofler.

Ganske bortset fra den kendsgerning, at kartoffelforbruget er noget af det mest stabile inden for " d ^ e — £ lerfor slet ikke har kun- net svinge i takt med manglende a gitation det modsatte, e rder noget principielt forkert i betragtn g • ^ ^ gTænseTi endda ret snævre, for en organismes behov or meng det modsatte synes at være tilfældet, når det drejer sig o g iftsto ftr ^ den slagS(der giver tilvænning. bombesikre[1]

Og det véd tobaksfabrikanteme aJdeJes vil komme ,geD med renter — på, at deres til annoncering udlagte penge dyre renter. der lukrerede

Folk *vil* fylde sig med giftstoffer, sagde en af de re af denne kendsgerning, for ikke **så** længe s u(Jcn propaganda, men

Kartoflerne synes altså at klare sig £a"s misrckommandere dem. derfor er der absolut ikke nogen grunc i « ^ ^ havebrugskonsulent således som GT påstår, at lægerne gor, og s fl dtsse uanselige rod- gjorde i et sondagmorgenforedrag, da han u ^ ulyksalige fedme. knolde var skyld i danskernes værste sygt o • ^ tværtimod

Som vi ofte har givet udtryk foi h„p i VT kan kartofler betragtes som fortræffelig afmagringskos . gom henseender

Kartofler er nemlig lødig kost i alle «"» ® de 8&kaldte specifikke For hver 100 g, der indtages, får man c o r, næringsstoffer i forhold til de Indtagne hvorfra de stam-

Og spiser man for mange kalorier, er de t ligegyldig mer — det giver overvægt, og det er i beromt kollega *sotn* or-

Vi gartnere bor ikke glemme, at vi har kartofler i janjP sogskanin, og han levede ganske foi i svækket, men tv* rum; denne kendsgerning er ikke b evet over kartoflen kræftet af de foretagne videnskabe g indre dyder. feder, og dermed s lår dem

Det er overtro, når man pftstAr, kalorier. Kartofler er gan- i hartkorn med de nu så meget om a men de or fo rtræffelige øurro- ske vist som så meget andet surroga gater. ^

Uventet sultekur

Man skal være varsom med pludselig at lægge sine kostvaner radikalt om. Vi var i ferien blevet endnu mere begejstret for råkost, end vi var i forvejen — bl. a. fordi grønsagerne var så billige ude på landet, og fordi der var så langt til kod og fisk. Vi befandt os også godt ved at spise næsten udelukkende råkost.

Da vi kom hjem, gik vi endnu mere over til det — vi spiser korn, salat, agurk, tomat, persille, dild, radiser, rå blomkål, bær, gulerødder og hvad vi ellers kan finde på. Grønsagerne spises i en marinade af citronsaft og honning. En gang imellem fik vi et hårdkogt æg. Ellers spiste vi meget lidt brod, næsten intet smør og slet intet kød.

Vi befandt os sådan set storartet, men efterhånden folte vi os lidt lette. Vi slankede os — hvad den ene af os ikke havde noget imod — men vi begyndte også at fole os næsten svimmelt sultne et stykke tid, for vi skulle spise. Så fandt vi på at regne ud, hvor mange kalorier vi fik.

Det blev 14—1500 stykker om dagen, skønt vi syntes, det var nogle svingende store portioner råkost, vi satte til livs. Det var ren og skæi sultekost — for den ene af os skal have 2100 kalorier om dagen, den anden 2300.

Passer man ikke på, kan man nemt gå hen og blive undervægtig. ^ an synes, man får alt, og så glemmer man kalorierne.

Vi spiser stadig råkost, men nu også kod og fisk og lidt mere biod og fedtstof.

— Vi synes, der mangler lidt logik i slutbemærkningen; der ci j° f kke mange kalorier i kod og fisk. *Red•*

Farlig »medicin« • make

I Paria atod en række peraoner tiltalt l forbindelse med det nu <l < produkt Stalinon, der blev lanceret for tre Ar siden mod blodlldelaer duktet viste alg at være dødsensfarligt. 101 menncaker dødo efter a taget det, og 125 andre blev alvorligt syge.

Såvel fabrikanten aom direktøren for dot laboratorium, der l»M ^ ^ ^ til, blev tiltalt, dela for uagtsomt manddrab, dels for overtrrrdelst a^ ^ tekerloven. Sagena akter fylder 800 folioark, og en af Ronk l l lener. at Frankrig overhovedet Ikke har kontrol med medicinske P ro< u k hverken hvad angår derea aammensætnlng, forsøg med dem » ller fabrikation.

Videnskab - logik

En østerlænding med et yderst besværligt nuvn mener ni hvad det er for et stof I cigaretrøgen, der forårsager, at lunge træder hyppigere hos clgaretrygere end hos andro, men han Udlg at kunne trøsts millioner uf rygerø med, at stoffet men mwl røgøn — »Itsft (II glwdø fer os andre, ofler at •toff" erkønd**, har forvoldt don højøre sygelighed blandt ryget"*

D»t «r logik, eft fint fninlAi nogH .

Laurbær og oppustede skindposer

Boghandlerne tildelte en kendt forfatter årets gyldne laurbær og udtalte i den anledning, at sådanne tillige med berommelse jo kun sjældent opnås af andre end dem, der viser færdighed i at sparke til en oppustet skindpose.

Denne oppustede blære returneres som en boomerang af en repræsentant for sportsfolkene, der vel kan erkende, at der kan være svage s>der ved sporten l Danmark, men finder, at der hellere burde ironiseres over alt det guld, som boghandlerne tjener på den kulorte litteratur.

Nu må vi så håbe, at laurbærrene pynter på forfatteren, og a yr af de oppustede blærer må hoste al den sundhed, som de s t TM b e r ^ ig

Den, der sover, synder ikke, og den, der sparker, kan.ikke at dø af læse smudslitteratur - og den, der skriver noget bedre, påstås sult.

Æblemostdagen den 28. maj

forlob på en fortræffelig måde. A TM g o ^ ® r ^ V , g^re kredse, for - er ingen tvivl om, at denne propaganc. ,ntnlmrscjrik men en fuldgod som det blev sagt - æblemost er ikke en ^ U t n ngsdrik^ derfor ^ drik for alle, fremstillet af den frugtart, der vokser hos os og en slags forsteret.

Det oplystes, at æblemosten lndch0,d" ia__i4 net frugtsukker, altså „færdig" i modsætning til roesukker, frugtsyrer og 0.5 pet. salte, hvoraf halvdelen er kalisalte. Æblemos t djj pa 3,25, er altså en sur drik, selv om den ikke smager sur" mennesjter med lidt for svag syredannclsc bor drikke æblemost. nlinjndholdet er ikke stort, dels fordi C-stoffet forbliver i presseresten, og s fordi nogit ødelæg?0* vod fremstillingen — men så er der Jo so ^ blemost ^ vi er på

VI vegetarer sporger selvfølgelig a < ^ denne gyldne drik reataurant, men fler er endnu adskillige at 80n, cn utilbørlig ed, Ikke har fået indpas. Det må l hvert fald og flUK t-vlen- holder at der Ikko kan serveres en æblemost, nftr g« udstilling I Forum.

Alt for mange bruger alt for lidt *•!<>«•*«•

Efter devisen „Uden mad og drikke duer ^ 0,,, dor tJ*V o De kvælstofpodning til afgrøderne. Sporgs" ^ skad® atofgodeB, men *hvor meget* der kan g kvieøtofgødnlng. fleste landmænd kan med fordel bruge mjw* ^ ^ aulent *II. Holme Hansen,* Snkskoblng. agnede for dein. der dyrker den lSttS Jord. Pit»'» igMnaBgtf Jn lmr I mango tilfalde vlsl «'g pieduoorrt kilo » or. ffrMfo *mindre* er dens v a n d f o b n . « ^ dole pegot iiIlnA mod ni gøde ul«'"' syie- o« Uallgøtlnlng og derefter "»«

Menneskeliv eller skatteindtægter

Seksten af hinanden uafhængige undersøgelser i syv forskellig« lande har vist, at risikoen for lungekræft stiger proportionalt med tobaks- og specielt cigaretforbruget, oplyser dr. E. I. Wynob, USA, l det nyeste nr. af det britiske lægetidsskrift.

I alt er mere end 6000 lungekræftpatienters rygevaner blevet undersøgt, og det viser sig, at tallene ligger hojest i USA og England, hvor der ryges mange cigaretter, mens de ligger lavt l Island.

Forureningen i luften kan selv i Liverpool kun betragtes som en bifaktor.

De data, der nu er til rådighed, kan udlægges derhen, at omkring 80 pet. af alle lungekræft-tilfælde hos mænd ikke ville være forekommet, hvis Ikke patienterne havde roget, samt at omkring 10 pet. af mænd på 28 Ar, der ryger 20 eller flere cigaretter om dagen, vil få lungekræft, inden de er 75.

Nu må sundhedsmyndighederne tage stilling til, om menneskeliv skal gå forud for okonomlske hensyn.

Det er den hidtil mest kategoriske udtalelse, der er blevet fremsat af et team, der ikke så let kan afdisputeres!

Prunk

Såfremt krisen l pelsdyravlen blot var fremkaldt af medfølelse med de sagesløse dyr, skulle vi have været særdeles tilfredse med udviklingen, der viser en nedgang i eftersporgalen af de for damernes prunkgens an de så attråede skind.

De sidst afholdte auktioner var tilfort materiale for mindst 20 mi r kroner, men der blev kun solgt for 13, hvilket er ved at være katas i o fait for avlerne, der mener, at en reduktion af bestanden må f orl tages verden over, om det skal hjælpe på miseren.

Det synes altså, som det blot drejer sig om en pengekrlse og s let ikke noget l retning af en slags humanisme, der vender sig mod de u« H c ^ isk massedrab af de vævre smådyr, som aldrig har smagt frihedens g'a^ i^ otte-

Der var dog engang, at damerne afstod fra at anvende fjer som ^ ^ pynt for at forebygge total udryddelse af de skønne fugle. Hvac l tog samme beslutning om pelsdyrene?

Såfremt de specielle kvindeorganisationer ville arrangere besøg P ^ pe 18. dyrfarmene og overvære drabene, var det måske tllstrække g t vække afsky.

En sur og tyktflydende vædske

har siden 1508 ligget i kælderen under Rosenborg, og til trods or, nt der bl. a. hvert nytår „nydes" nogle glas uf den, vil der endnu vn « nok til mange generationer.

Vædsken med don noget ejendommelige aroma er l sin tid n<<a^ ^ and0 der navn af rhinskvin, og det menes, at denne beholdning er en< s l verden.

Masser af husdyr dor på grund af forkert fodring

Overdyrlæge Jens Sørensen har obduceret et stort antal dyrekroppe, der er tilgået kødfoderfabrikken „Sjælland", og fundet ud of, at halvdelen af dødsfaldene kunne være undgået, idet disse er resultatet af landmændenes — om ikke vanrogt, så dog forkerte fodring af dyrene.

Således forsluger mange grise sig på det terre foder, fordi der er sparet på det nødvendige vand.

Tarmbetændelse er også hyppig dodsårsag og skyldes muggent kom, dårlig mælk eller bratte foderovergange.

I 17 pet. af tilfældene drejer det sig om lungelidelser og her hjælper det ikke alene at give penicillin; der må også en sanenng * UL r

Mange koer og heste dor, fordi roen>e ikke er rensede <°rjordog^i t. som man ser. er det ikke småting de stakkels dyr udsættes , og som landmændene må betale med rede peng e som følge af forsømmelighed.

Men én ting er. hvad det koster i penge en anden ting er, om man kan nojes med at betragte sagen fra Det drejer sig jo dog om tusinder af store dyr, der udsættes {qt ^vendlge lidelser med døden som slutsten.

Hvor er „dyrebeskytterne" henne? tænker

Har de for travlt med at værne om den dyr kommer jo de som så, at sagen ikke er så al\orlig. or ^ de fl^te blot igen engang til nytte som foder for n>e husdyr, opfattes som en slags maskiner.

Gak til svinene

Mineralstoffer, vitaminer, antibiotika og hoi ner har { ltcngere euer kortere tid været brugt som tilsætning » jowa State College i nye på dette område er tilsætning af enzy er. Fa ltater ved at blande enzyme t USA har dr. Damon Catron opnået gode ios ^ ugers alderen. pepsin i tilskudsfoder, som gives til g"S e u har for lidt pepsin

Man har fundet ud af, at grise i de for ^ J g modermrc>ken og dels ^ til- l maven til fuldstændig at kunne fori l,Jt pCpsin I foderet ^ skudsfodennldlerne. Ved tilskud af l har det vist s g. at grisene selv producerer for lidt af de «. foder forbrug pr- k£ lvækst. opnfts en større daglig tilvækst og C*TM telnflto fferne ned lilvel forbln. gfter hvad

Pepsin er et enzym, som spalter i mn vcsllnihln< o • tll at delser. Pepsin kan udvindes af voksne ^ g2 svinet bladet „Successful Farming" °P ly8o n foderblanding- T * v(, producere tilstrækkeligt pepsin til ca. l nAr d»t denne ton foderblanding være nok pepsin virker vægt. I meddelelsen fra USA hedder det, tf ^ ^ små og hycrt gives l stærkt koncentreret foder, TM udbrugeIs ln/orma tionskontor). tllfældo yngre end 7 uger.

Ingen mad om søndagen

Vi kender alle vittigheden om manden, der slap så heldigt fra ulykken, at lægen kunne erklære, at der ikke var beskadiget nogen af de ædlere dele — kun hovedet!

Det meddeles nu, at det ved ihærdigt forskningsarbejde er lykkedes at fremstille svin, hvis hoved vejer 1,3 kg mindre, end hvad der tidligere var almindeligt. Herved kan der indvindes ca. 30 millioner kroner om året til gavn for det danske landbrug.

Der er mange mennesker, der ynder at drage visse sammenligninger — i hvert fald i ernæringsmæssig henseende mellem grisene og menneskene; derfor skulle det vel heller ikke synes ganske ugorligt at tiltrække mennesker (landmænd?) med endnu mindre hoveder — ja, måske det helt kunne undværes.

I hvert fald synes det ganske hovedløst fortsat at hælde maden i svinene, hvorved de fire femtedele eller mere går tabt og resten er „griseri".

I sammenligning med ovennævnte epokegørende resultat er det kun en lille ting, at svinene — i hvert fald de firbenede — nu ikke mere behover mad om søndagen.

Doktor i lugt

Lugtesansen har ikke hidtil påkaldt den opmærksomhed, den har krav på — ja, man kan vel endda sige, at den hos mennesket er ble\et ceret i sammenligning med, hvad den betyder for dyrene, men nu er altså skrevet doktordisputats om næsen og dens mangfoldige mo a organer, der burde være med til at berede menneskene lyse og glæder. Tænk blot på, hvad blomster — ja, alt i naturen — kan givei menneske, der har sin lugtesans så nogenlunde i behold; men det var det, der ifølge avisreferater var fremme i auditoriet — tværtimod.

Man fik det indtryk, at lugtesansen hovedsagelig skulle bruges skelne mellem, hvilke råmaterialer der var blevet anvendt til frem af diverse splritusholdige fluida, der som bekendt ikke drikkes h for duftens eller smagens skyld, men for at opnå en til lejligheden v sende promille.

Også tobakken og dens indflydelse på lugtesansen var fremm ev nævnt, at det nu var almindeligt at ryge mellem de forske g ved festbordene.

macfp, Vides dog* at denne „nydelse" nedsætter muligheden f insTedi men da denne *dc toneangivende kredse består a nervor TT Ulmed er tilbe redt således, at såvel smags- so

Ikke do** 8æU<iS Ud af funktlon» s* kan det jo være eins b c for at finT mindre opfordr cdes doktoranden til at fortsætte sin den undr af> hVOrVldt man hyppigt fra den ene vin

To forlob man bor holde sig til færre slags.

Jo, næsen fik, hvad der tllkom den.

Vi kan ikke give betryggende råd

Alle ansvarlige parter er enige om, at vi savner en betryggende forskning som vejledning for levnedsmiddelindustrien. Der bor snarest oprettea et levnedsmiddelinstitut, samtidig med at Statens vitaminlaboratorium får bedre lokaleforhold, hvad man har trængt til i 10 år.

I den ledende artikel i „Ugeskrift for Læger" fremsættes disse krav, som bor resultere i, at den ernæringshygiejniske forskning får et samlet institut.

Det hedder i artiklen, at sundhedsstyrelsen over for regeringen har erklæret sig ude af stand til at rådgive centraladministrationen på forsvarlig vis, med mindre der skaffes den mulighed for at foranstalte videnskabelige undersøgelser på det ernæringskemiske og toxikologiske område.

Om levnedsmiddelproduktionens industrialisering skriver i samme nummer af bladet overlæge, dr. med. Erik Uhl, der bl. a. siger.

— Vi er i de sidste 25 år trådt ind i en ny epoke, hvor udnytteben af dette århundredes enorme opdagelser inden for kemi og stigende omfang er taget i brug ved den industrielle levnedsmiddelproduktion.

Men det er sket, uden at man mange steder endnu har gestaltninger for at hindre, at brug og misbrug heraf kan medfare sund hedsskade for forbrugerne.

Forst i de senere år er man fra lægelig si e der kan være en betydelig sundhedsmæssig risiko for stigende anvendelse af nye kemikalier i levnedsm e pr

I denne forbindelse oplyser dr. Uhl, at man \e en havde registreret 704 kemikalier, der blev anvendt i levnedsmidler. var 276 mistænkelige med henblik på giftvirkninger.

Forfatteren slutter artiklen med at stille krav anvendes til levnedsmidler, undersøges, så man an lige stoffer for den menneskelige organisme in g r i

Så bliv væk!

Den indiske premierminister Nehru hai diplomati", som efter hans opfattelse ikke tjener var i parlamentet blevet gjort opmærksom P ambassader rundt om i verden ofte var h veredes alkohol, men Nehru forsvarede denne blot kom for at drikke, måtte de blive væk. indiske diplomater til at være afholdende, hemmelige oplysninger, som kunne slipp

Røgfri luft

fyldte lokalet, hvor USA-kongressen cigaretrygning samledes forleden. Ingen der modet.

Øget straf for kvaksalvere i Sverige

Store straffe for kvaksalveri, der medforer livsfare for patienterne, foreslås i en svensk kommissionsbetænkning. Hvis tilfældet er groft, skal straffen kunne gå op til to års strafarbejde.

Et fuldstændigt forbud mod kvaksalveri mener man ikke endnu at burde foreslå, men grænserne for kvaksalveri bor trækkes mere og mere snævert.

Det foreslås således, at man forbyder kvaksalvere at behandle born i det forste leveår, at anvende nogen som helst form for bedøvelse, hypnose og radiologiske metoder (røntgen). En kvaksalver må ikke kalde sig læge eller doktor og heller ikke benytte andre titler, som tyder på speciel uddannelse, f. eks. ortopæd eller fysioterapeut.

Endvidere foreslås det, at der fastsættes bestemmelser, der hindrer kvaksalverne i at tage urimeligt høje honorarer. På den anden side bor det også fastslås, at læger ikke må kræve honorarer, som overskrider det rimelige.

Pinsebevægelsens mirakel-læger omfattes i betænkningen på folgende måde: — Den religiose helbredelse ved håndspålæggelse kan være en form for kvaksalveri, dog ikke når den er begrænset til forbøn og symbolske handlinger. Men set fra et samfundsmæssigt synspunkt er det af vigtighed, at man ikke ved sådan virksomhed hindrer syge i at søge læge.

Norge bekymret

Det norske forsvars forskningsinstitut varskoede i september sundhedsdirektoratet om, at radioaktiviteten over Norge var stærkt forøget. Dette medforte, at sundhedsdirektoratet tog sagen op for at indhente yderligere oplysninger og foretage videre undersøgelser både ved forskningsinstituttet og hos andre, der arbejder med disse spørgsmål.

Undersøgelserne foretages på meget langt sigt, men man er nu k0I„„lC t så vidt, at sundhedsdirektoratet i disse dage er ved at lægge sidste h n u På en rapport, der skal tilstilles stortinget.

Sundhedsdirektør Karl Evang oplyser, at direktoratet efter de nye oplysninger, der er kommet frem, ser mindst lige så alvorligt på sagen som tilligere. Der er ingen grund til mindre bekymring, siger han.

En gammel svaghed

at kaldte biskoppen for den liberale katolske Kirke den kendsgerning, * han var „vegetarianer", således som Sven Sabroe endnu benævner sådanne i sine radioreportager.

B orin^oPPen havde været det 1 50 år- og hans viv, den tidligere cijk s. det I 45 SG, Som DU Gr organlst l biskoppens kirke i Nakskov, havde ' æret

Re æble^o^r^n^ haVde været igennem et prøvemåltid, bestående af ^ et forsonend **|oS hvcdeklid- mo& en rigtig kop kaffe havde dog ' yel

kom: :d i r e j z r — - som a g

I Vesttyskland

er man meget interesseret i, at landbruget får sådanne vilkår, at produktionen ikke alene kan opretholdes, men også forøges i betydelig grad, uden at priserne må stige. Man vil således ikke gerne lægge told på indførslen, da dette virker fordyrende.

For at klare dette vanskelige problem har man udarbejdet en „grøn plan", som foreløbig har fået det respektable beløb på 900 mill. DM til disposition til anvendelse på en række punkter, hvoraf vi kun skal citere det, der vedrører det egentlig „grønne" i planen.

Hertil afsættes 97 mill. DM i tilskud og 5 mill, som kredit til fremme af afsætning af frugt, grønsager og kartofler samt som præmier ior rydning af dårlige frugtplantager.

Såfremt sådanne planer, der soger at ordne problemerne fra oven, 1 ct hele taget kan bringes til at virke efter hensigten, må det da blive billigt at være vegetar i den del af Europa.

Herhjemme siges det, at nogle personer arbejder på en undersøgelse af priser m. v. på de varer, som der her er tale om.

Det vides ikke, om denne undersøgelse skal danne op en til noget lignende, som nu sættes i scene nede sydpå.

Hormoner

Ved at blande et syntetisk hunkønshormon i foderet til k g, som skal foderfedes, kan der opnås en forøgelse af tilvæksten på pc 2oO g besparelse på 11 pet. Ved anvendelse af maksima oser mertilvækst pr. dag, når det drejer sig om stude.

Stoffet kan også gives som indsprøjtning i or men metoden ^ ^ risiko for, giver visse uheldige bivirkninger samtidig med, a e at der findes hormoner i kodet af de slagtede dyr, og have *uheldige virkninger for de mennesker, der spiser* under behand-

Forsøgsdyrene undergår visse anatomiske foran den frar4des til lingen samtidig med, at visse kirtler svulmer op. Og , Holland anvendelse på svin og får, men den anvendes mege til fedning af udsætterkoer.

Det menes dog ikke, at indpodning anven es landet, mens iblan- Rigere omtalt den ding i foderet nok finder sted — i hvert fald ar fjerkræ- risiko, der er forbundet med „nydelsen" af orm

Promillen laboratoricuD<ic^f^r konstateres i Sacramento ikke ved hjæ P folgende *koin* eller lægeundersøgelser. Den fastslås af P° 1. . . . promille- i ^

Patienten:	Diskret og dannet	
	Drilsk og djævelsk	2—3
	Dirrende af delirium	3—4
	Dvask og dorsk	4—5
	Døddrukken	
	Dod	

Fra udenlandsk faglitteratur

Mangans fysiologiske betydning er ikke så veldefineret som kobolt, jern og kobbers. Manganmangel medfører forstyrrelser i forplantningsevnen, i væksten og knoglernes struktur. Hos handyr (rotter) sker der et svind af testiklerne, hos hundyr (koer) forstyrrelser i brunstcyklus. Manganindholdet i ovarierne er nedsat, og der er ofte leverbeskadigelser. Hos kyllinger af høns på manganfattig kost ses nervøse symptomer, ukoordinerede bevægelser (ataxi) og ligevægtsforstyrrelser. Efter manganbehandling forsvinder symptomerne. Manganmangel fremkalder hos hons en lidelse i knoglerne, perosis, der viser sig ved forkortelse, blodhed og abnorm krumning af de lange rorknogler og ribbenene. Disse symptomer forsvinder ved mangantilforsel, og virkningen af mangan er bedst, når der samtidig gives kalk og fosfor.

Afgrødernes manganindhold er uanset jordens manganindhold væsentlig afhængig af pH i jorden. Sur jord med stor fugtighed giver de mest manganrige afgrøder.

Det normale manganbehov til voksent kvæg angives til 400—600 mg pr. dag. Forgiftningssymptomer er sjældne og optræder kun, hvis husdyrene optager mangansalte i større mængder.

I Sverige

drikker man nu efter motbokens bortfald 33 pet. mere sprit end t »
gere. Man forstår godt, at visse myndigheder ser med bekymring på
denne udvikling. bUve

Efter at den store prisforhøjelse på spiritus er sat i kraft, vil cr
gennemført forbrugsbegrænsende forsog i en række svenske b>cr. - in,

I Stockholm vil salget af „lommelærker", flasker med Vs \ br^n^ jx
blive forbudt. I Norrköping vil spiritusudsalgene forst blive ^^"e fors dag
formiddag mod nu kl. 9. I Eskilstuna vil der blive lukket kl. 1 6 t lørdag
og fredag mod ellers kl. 18, og i Karlskrona vil der blive luk cc
kl. 12 1 stedet for kl. 14.

I Frankrig

francS
har vinhandlerne vedtaget at forhøje priserne med så niano ge
pr. 1, at det vil komme til at betyde 0,2 points stigning i det fian^ ^ er
tal, der betragter vin som noget mere nødvendigt end grønsag ^niede
holdt uden for pristallet, til trods for at disse spiller storre io
end her.

Årsmødet

er foreløbig fastsat til sondag den 13. oktober på Landbohojsk olen.
Program 1 næste nr.

»Husejer af Roskilde Jens Nielsens kg-a«

Af ovennævnte legat uddeles portioner for to år til:

a) en eller flere værdige trængende personer til et ophold på Råstrup kursted ved Svendborg, og

b) propaganda for de med en vegetarisk levevis forbundne fordele.

Eventuelle ansøgninger tilsendes legatbestyrelsens formd.. bankdirektør Th. Hors. Andelsbanken, Roskilde, inden 1. oktober d.å.

ALT TIL

råkost - vegetarkost - Waerlandkost
Kompostdyrket frugt og grønt

Central 62

Råkostdepotet

Gothersgade 129
København K.

Dansk Vegetarisk Forenings

litteratur

C. V. Pink: „Hvad moder og **barn bor spise"**. 0,50

Kostplan for en uge med opskrifter. 0,50

Portofrit - betaling kan sendes i frimærker.

§-øt >*** **indkb i „KONSUM"**

All fo, vegetarer, specielt råkost

Altid friske grøntsager og "dsegte i bil-
ligste priser.

Endvidere alt i kolon.«l. i i • I kaffe, konserves, smør
og æg direkte fra landet.

Allæg forretningen el besoj - "'g^e
<vang - eller ring 1,1 -_

Vi sender **Dem hurtig og hefl'g** .kip.dition.

„KONSUM"

„CH* P£DE«S!N „benhavn * **Telf.** Lun« **2502**

Telf. Luna 2502 . Rolighedsvej 9 . K

Dansk Råkost-vegetarskole og pension,
Kongevejen 110 - Helsingør
er kun aaben fra 15. oktbr. til 1. maj.

Afholdshotellet - Vegetarisk kokken
Værelser, enk. 6 kr., dobb. 12 kr. Ingen drikkepenge. Telefon 2 77 25. Nørre Allé 30, Århus.

Kob og anvend foreningens mærkater. De sælges i pakker å 30 stk. for 1 kr. portofrit. Foreningens emblem („Vegetarnålen") kan igen kobes å 2,50 kr. Frimærker kan modtages som betaling.

CIRKULIN
HVIDLØGPERLER
Et vigtigt Næringsmiddel

-det ideelle IGnttUdkiut

NB!
Cirkulin Hvidlogperler indregistreret.

Ekstra stærke
Indhold kun rent Hvidløg
(ca. 1 Gram pro Perle)

Eneste standardiserede faste Hvidløgpræparat med Allicin (50 Gamma pr. Perle) Allicin dræber Bakterier og indeholder desuaen de vigtigste Vitaminer — a, b, c og d — derfor et vigtigt Næringsmiddel, der anbefales Gamle og Unge som dagligt Kosttilskud hele Aaret rnndt! Det virker paa én Gang styrkende og rorebyggende paa hele Organismen, ogsaa naar denne rammes af radio-aktiv Bestraaling.

Der indtages (synkes) 3x2 Perler daglig ved Maaltidernes begyndelse

NB! Ingen Lugt — Ingen Smag!

Vor Pakning med ca. 180 Perler = 1 Maaneds Forb'^4^i:lger Forhandles **kun** af: **Apotekere, Materialister, Raakost** forr t **og Købmandsforretninger** imnortpr, Nærmere Oplysninger om Salgssteder giver undertegnede enje **som ogsaa gerne modtager Bestillinger** og sørger for on af Levering. — Prøvepakninger kan rekvireres ved Indsen delse Kr. 3,00 pr. Stk. til nedenfor angivne Postkonto.

GROSSERER, DR. HANS LtTZHOPT
Pr . . . . a Kontortid 10—4 (Lørdag dog 10—1)
Fredenkkevcj 6 — Hellerup — Tlf. HE. 4219 — postkonto 1014

Svensk Linr
holder maven i orden
Regelina-rtlg afforing opnaas nu uden brug al afføringsmidler vea hjælp af det nye svenske præparat Linl som er et af hørfro og iaktose præpareret næringsmiddel df>r reeulerer paa naturlig maade

Llnl har en vidunderlig virkning paa maimer. der "riller, og er let at tage: 1 spiseskefuld af pulveret et glas varmt vand >m morgenen Kan ogsaa stros paa tykmælk -Iler tilsættes grod salater, desserter etc. - Svensk Lin' faai not materialister og I specialforretninger eller bestille? direkte (gerne frimærker) hos generalagentur for nanmark F F Gonget & Co.. Evanstonevej 12. Kobenhavn-HelleruD tlf Ryvang 9112
Pris pr kartnn kr 3.H5

Maanedens fagbog:
H. Ronde Kristensen: *Sygdomme og skadedyr.* Pris 10,70
kan bestilles i enhver boghandel
Aim. dansk Gartnerforenings Bogforlag,
Anker Heegaardsgade 2,
København V.

RÅSTRUP KURSTED
(ved Christiansminde, Svendborg)
modtager gæster til^ ferie, hvile og behandling
Anna Ullerup Haahr - Svendbg. 755

Vegetarer på Fyn!
TORVEGADES OSTEHUS
flyttet til OVERGADE 22.
Husk venligst
OVERGADES OSTEHUS
tlf. Odense 883

Fis også I Rikostdepotet

Foreningen til Værn for Værgeløse Dyr
i sama
S S S S æ T ^
internat for
Modtager og undersøger
plagerianmeldelser.
Arskontingent 5 l.
bladet »Dyrets Værn« medlemsk
dyr
dK
medlemmerne gratis.
S £ f » S ! S T b S. 1 ^
lirn enci

Fin delikat Hybenmarmelade
kr. 22,00.
Pn ås"e pV?orian^ndc o>cr —
^isar'"
S f e s * * * &
plantage.
»Sandhuset«s Frugtplantage.
Kassemose, Fyn.
1 J

SKODSBORG BADESANATORIUM

Fysisk-diætetisk kurnnsfalt
med medicinsk klinik.

Behandling af reumatiske lidelser, sygdomme i mave og tarm, stofskifte, hjerte og nervesystem m. m.

Fori, prospekt. Tlf. Skodsb. 200

Lær esperanto,

det andet sprog for alle. Let at lære, udbredt over hele jorden. I Danmark afdelinger i de fleste byer. Komplet korrespondancekursus 10,- kr. Nærmere oplysninger hos

Esperantistforeningen for Danmark,
Knud Aa. Andersen, Onsild.

Skodsborg produkter!

De kan altid være sikker på dc bedste varer, når Dc vælger Skodsborg produkter

De anbefales: Skodsborg corn flakes - granola - Skodsborg kaffeerstatning - iebleblade-le - glutenoln - carno - bonnesteg - llnsepostej - veg. lovorpostej - veg. flskebuddlng - lln«or I brun sauce - sojabønner I bouillon - nuttolono - protoso. Kiki; Grahami, havre, vanlllo og nadde, Skodsborg lyn sauce pulvor: I'A to minuter kan man fremstlllo on sundhodsmn ssltf, delikat brun sauce. Hkrlv efter varellstol Spørg oftor voro vnror hos Dores handlendel

Den Sanitære Fødevarefabrik
B:ilderngnde 14, Kbhvn. N., TAgn 289

»Sol og Sundhed«

Det ny

Det kendte danske nudistblad er nu betydeligt forbedret — og De bor sikre Dem et prøvenummer. Kr. 1,50 (frimærker).

SOL OG SUNDHED,
Dynkarken2 . Århus

Skodsborg Restauranten

er stedet, hvor **Deres** sundhed opbygges gennem
vegetarisk mad
råkost — diæter
Frokost - middag - A la carte
Aben mandag—torsdag incl.
kl. 11—19
Lukket lordag.
Telefon PAlæ 8S55
St. Kongensgade 36—3S, mezz.

1*110VINSENS

største specialforretning for R'J* *KOST, VEGETARKOST, REFORM-KOST, URTETHE* **mm. klarer Deres Indkobsproblem ved vore dng'to* forsondolser ovor hole landet**

Franco bostllllngskort <u opskrifter og brochurer tll» gerne pA forlangende.

Ernst HliiiØC"
rfnM. lR77

Norregnde 28 . ODENSE . Tlf- 242